

PATVIRTINTA
Molėtų r. Giedraičių Antano
Jaroševičiaus gimnazijos direktoriaus
2022 m. rugsėjo 1 d.
įsakymu Nr. V-43

GIEDRAIČIŲ ANTANO JAROŠEVIČIAUS GIMNAZIJA

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO, INFORMACIJOS RINKIMO, FIKSAVIMO IR PANAUDOJIMO TVARKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo, informacijos rinkimo, fiksavimo ir panaudojimo tvarka parengta vadovaujantis „Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu“, patvirtintu LR švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 įsakymu Nr. V-1309, „Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu“, patvirtintu LR švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-2323. Ji skiriama apibrėžti mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo kaitos strategiją.

II SKYRIUS VERTINIMO TIKSLAI

1. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tikslai:
 - 1.1. nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais, rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos;
 - 1.2. palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;
 - 1.3. apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (baigiant trimestrą (pusmetį), mokslo metus) ar mokymosi pagal pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą rezultatus ir sertifikuoti;
 - 1.4. vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus.

III SKYRIUS VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

2. Vertinimas grindžiamas šiuolaikine mokymosi samprata, amžiaus tarpsnių psichologijos ypatumais, individualiais mokinio poreikiais, atitinka ugdymo tikslus.
3. Vertinama tai, kas numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, supratimas, gebėjimai, vertybinės nuostatos.
4. Vertinimas skirtas padėti mokytis – mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti.
5. Mokinio pasiekimai lyginami su ankstesniais. Vieno mokinio pasiekimai nėra lyginami su kito mokinio pasiekimais.
6. Vertinimas yra pozityvus, konstruktyvus, atviras, skaidrus, objektyvus, informatyvus.

IV SKYRIUS

VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

7. Pagal vertinimo tikslus taikomi vertinimo tipai: formuojamasis ugdomasis, diagnostinis, apibendrinamasis sumuojamasis ir kriterinis.

8. **Formuojamasis ugdomasis vertinimas** – ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis, ką dar reikia išmokyti, leidžiantis mokytojui pritaikyti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų.

8.1. formuojamasis vertinimas nesiejamas su pažymiu, nes jo tikslas yra ne kontroliuoti, o padėti mokytis. Mokinio veikla vertinama žodžiu ar raštu, kai norima padėti, padrąsinti, nukreipti tam tikrai veiklai;

8.2. formuojamasis vertinimas sukuria prielaidas mokiniams pasitikėti mokytoju, geranoriškai bendradarbiauti įveikiant mokymosi sunkumus;

8.3. formuojamasis vertinimas suteikia grįžtamąją informaciją apie mokymosi pažangą. Mokytojui jis padeda parinkti mokymo(si) strategijas.

9. **Diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti.

9.1. diagnostinis vertinimas remiasi mokinių stebėjimu, namų darbų ir kontrolinių užduočių rezultatais. Jis yra sistemingas ir apie jo rezultatus informuojami tėvai;

9.2. mokytojas, atsižvelgęs į vertinimo tikslą, parenka tinkamus diagnostinio vertinimo būdus, užduoties apimtį, laiką.

10. **Apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas** – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus programą, kursą, modulį ar kitą mokymosi etapą.

11. **Kriterinis vertinimas** – vertinimas, kurio pagrindas tam tikri kriterijai (pvz. standartai), su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

12. Vertinimo būdai:

12.1. **Formalusis vertinimas** – turi aiškiai struktūruotą, formalizuotą pobūdį: vertinamosios užduotys (rašiniai, namų darbai, testai, projektai ir pan.) yra tam tikro formato, joms atlikti skiriamas konkretus laikas ir vieta. Moksleivių atliktos užduotys įvertinamos remiantis nustatytais vertinimo kriterijais. Įvertinimas fiksuojamas (užrašomas) nustatyta forma (recenzija, balai, taškai ir pan.). Formuojamasis vertinimas taikomas tuomet, kai reikia fiksuoti moksleivio mokymosi rezultatus bei pažangą ir išsaugoti informaciją ilgesniam laikui.

12.1.1 Formaliojo vertinimo metu mokinių žinios, gebėjimai ir įgūdžiai vertinami 10 balų sistema:

10 – puikiai (kūrybiškai atlieka sudėtingesnes užduotis, kelia hipotezes, sprendžia problemas, kuriose reikia papildomos informacijos, geba pasinaudoti papildoma literatūra, išsamiai paaiškina teorinius teiginius, pateikia originalių pavyzdžių);

9 – labai gerai (pagrindžia, įrodo faktus, apibendrina, atlieka nesudėtingas kūrybines užduotis, savarankiškai randa informaciją vadovėlyje, žinyne; vertina užduoties atlikimo kokybę, taiko gebėjimus įvairiose situacijose, perteikia žinias ir paaiškina užduoties atlikimą, formuluoja klausimus);

8 – gerai (supranta mokytojo ir vadovėlyje pateikiamą informaciją, kelia klausimus, ieško į juos atsakymų, taiko žinias nesudėtingoms užduotims atlikti, nustato ryšius tarp atskirų temų, taiko gebėjimus praktinio turinio užduotims spręsti);

7 – pakankamai gerai (supranta esmę, perduoda informaciją, naudodamas terminus, pateikia pavyzdžių, analizuoja, atlieka paprastas užduotis, pagrindžia jų atlikimą, formuluoja paprasčiausius klausimus, geba surasti informaciją vadovėlyje);

6 – patenkinamai (žino pagrindinius teiginius ir procedūras, taiko jas paprastoms užduotims spręsti);

5 – pakankamai patenkinamai (rodo bendrą supratimą, paaiškina pagrindinius teiginius, pateikia pavyzdžių, atlieka paprasčiausias užduotis);

4 – silpnai (apibrėžia, paaiškina savais žodžiais, atlieka paprasčiausias užduotis, atsako į su jomis susijusius klausimus, nustato, atskiria esminius faktus);

3 – blogai (nors žinios ir fragmentiškos, tačiau su mokytojo pagalba jau atlieka paprasčiausias užduotis, skiria pagrindines sąvokas, išvardija);

2 – labai blogai (rodo ir pasako atskirus faktus, bando atlikti užduotis, atsakyti į paprastus klausimus);

1 – nieko neatsakė (žinios labai fragmentiškos, pakartoja, atpažįsta).

12.1.2. Pradinių klasių mokinių pasiekimai vertinami trumpais komentarais ir/ar nurodant pasiekimų lygį.

12.1.3. Vertinamųjų darbų tipai:

Kontrolinis darbas – mokinio žinioms, gebėjimams, įgūdžiams patikrinti skirtas darbas. Jo trukmė ne mažesnė nei 30 min. Per dieną rašomas ne daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Dėl jo susitariama ne vėliau kaip prieš savaitę, įrašant datą į TAMO. Įvertinimai paskelbiami ne vėliau kaip per savaitę nuo parašymo dienos. Nerašę kontrolinio darbo dėl pateisinamos priežasties mokiniai atsiskaito ne vėliau kaip per 1 savaitę sutartu laiku. Mokinys, nerašęs kontrolinio darbo be pateisinamos priežasties arba sirgęs 1-3 dienas, jį rašo kitą pamoką. Jei mokinys neatsiskaito per nurodytą laikotarpį, rašomas „1“. Kontrolinio darbo rezultatai aptariami klasėje, numatomi būdai spragoms šalinti. Bandomasis IV klasės egzaminas prilyginamas kontroliniam darbui.

Savarankiškas darbas – trukmė pamokoje neribojama. Mokytojas tikrina, kaip mokinys geba pritaikyti įgytas žinias. Apie savarankiško darbo rašymą iš anksto informuoti nebūtina. Įvertinimai paskelbiami ne vėliau kaip per 1 savaitę nuo parašymo.

Apklausa raštu/žodžiu – trukmė apsprendžiama mokytojo. Tikslas – greitas žinių patikrinimas. Tai gali būti klausimynas, testas, diktantas ir t.t. Mokiniai informuojami, ar pažymys bus rašomas į TAMO, ar į kaupiamąjį vertinimą.

Laboratoriniai ir praktikos darbai – mokytojas tikrina, kaip mokiniai gali pritaikyti teorines žinias praktikoje. Darbas gali būti vertinamas į TAMO.

Administracijos organizuojamos patikros (kontroliniai darbai, darbai pagal nacionalinius tyrimus, bandomieji egzaminai) naudojami klasės pasiekimams įvertinti, patikrinti atitiktį pagal nurodomus Bendrosiose programose patenkinamo, pagrindinio ir aukštesniojo pasiekimų lygio požymius.

12.2. **Kaupiamasis vertinimas** – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas sutarta forma (taškai, balai ir panašiai). Šis vertinimas palaiko mokinių motyvaciją ir pastangas, skatina mokinius bendradarbiauti, aktyviau dirbti per pamokas, laiku atlikti namų darbus. Rekomenduojama per pusmetį parašyti 1-3 pažymius ir kaupiamąjį įvertimą taikyti už:

12.2.1. namų darbų atlikimą laiku. Už neatliktus tris namų darbus rašomas „1“ į TAMO;

12.2.2. už produktyvų darbą grupėje pagal nurodytus kriterijus;

12.2.3. mažos apimties rašto darbus ir pasisakymus žodžiu;

12.2.4. individualiai su mokytoju sutartą veiklą.

13. Vertinimo ciklą ugdymo procese sudaro:

13.1. Planavimas:

13.1.1. Planuodamas vertinimą mokytojas atsižvelgia į mokinių pasiekimus ir išgales, remiasi pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, vidurinio ugdymo bendrųjų programų reikalavimais, iškeltais tikslais.

13.1.2. Planuodamas vertinimą mokytojas tariasi su mokiniais.

13.2. Vertinimas mokant:

13.2.1. Mokytojas su mokiniu žodžiu išsiaiškina mokymosi uždavinius ir vertinimo kriterijus.

13.2.2. Mokytojas pozityviai skatina mokymosi motyvaciją – kelia mokinių pasitikėjimą savo jėgomis ir norą siekti daugiau, nurodydamas, kas pavyko, pagrįstai pagirdamas, vengdamas gąsdinti pažymiais.

13.2.3. Mokytojas su mokiniais numatydamas tolesnio mokymo(si) uždavinius, remiasi mokinio ar mokinių grupės pasiekimais.

13.2.4. Mokytojas naudoja įvairius mokymo(si) metodus ir strategijas, kad mokinys patirtų sėkmę.

13.2.5. Už dalyvavimą olimpiadose ar konkursuose mokiniui sutikus rašomas „10“ į TAMO.

13.3. Vertinant sukauptos informacijos analizė, apibendrinimas ir fiksavimas:

13.3.1. Įvertinimai turi būti aiškūs ir suprantami, atitinkantys kriterijus;

13.3.2. Įvertinimai mokytojui padėtų stebėti ugdymo veiksmingumą, atsižvelgiant į pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, vidurinio ugdymo bendrųjų programų reikalavimus;

13.3.3. Įvertinimai mokytojui padėtų sukaupti duomenis apie mokymąsi, kuriuos galima aptarti su pačiais mokiniais ir jų tėvais;

13.3.4. Mokyklos administracijai įvertinimai rodytų mokinių pasiekimus;

13.3.5. Pusmečio pažymys vedamas iš ne mažesnio pažymių skaičiaus, kiek ugdymo plane yra skirta savaitinių valandų dalykui „+“ 2 pažymiai.

13.3.6. Jeigu pirmo ir antro pusmečio įvertinimai skiriasi vienu balu, metinis vedamas iš visų pirmo ir antro pusmečio pažymių vidurkio.

13.3.7. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą, trimestro, pusmečio ar kito trumpesnio nei metai laikotarpio dalyko įvertinimas fiksuojamas iš visų atitinkamo laikotarpio balų/pažymių, skaičiuojant jų svertinį arba aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklę. Mokiniais ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) turi būti paaiškinama, kokie svertinio vidurkio dėmenys (pvz., kontroliniai darbai, projektai ir kt.) daro įtaką trimestro/pusmečio dalyko įvertinimui ir kokie jų svertiniai koeficientai.

13.3.8. Mokiniui, besimokančiam pagal pradinio ugdymo programą, II pusmečio mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu. Jei pasibaigus ugdymo procesui skirtos užduotys suteikia galimybę mokiniui, kurio mokymosi pasiekimai mokantis pagal dalyko programą fiksuoti nepatenkinamu metiniu įvertinimu, pasiekti ne žemesnį kaip patenkinamas mokymosi pasiekimų lygį, nustatytą bendrosiose programose (toliau – papildomas darbas), tai papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

13.4. Informavimas:

13.4.1. Mokinių vertinimas fiksuojamas elektroniniame dienyne TAMO. Juo naudojasi visi užsiregistravę mokiniai ir tėvai. Nesinaudojantiems TAMO, klasės vadovas pateikia išspausdintą ataskaitą kiekvieno mėnesio pabaigoje;

13.4.2. Visi mokytojai gautus mokinių įvertinimus įrašo į TAMO po darbų gražinimo, bet ne vėliau kaip po savaitės nuo darbo parašymo;

13.4.3. Apie mokinių pasiekimus tėvai informuojami žodžiu klasių tėvų susirinkimų metu ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

13.4.4. Informacija apie pradinių klasių mokinių mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams, rūpintojams) teikiama trumpais komentarais, lygiais. Lygiai (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis) nurodomi apibendrinamajame vertinime, t. y. vedant pusmečius.

14. Ugdymo proceso vertinimas ir koregavimas. Remdamiesi vertinimo rezultatais mokytojai ir mokyklos vadovai priima sprendimus dėl ugdymo(si) turinio, mokymo metodų ir strategijų, mokymo(si) šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo.

15. Vertinimas baigus pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas organizuojamas pagal ŠMSM įsakymus.

V SKYRIUS VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

16. Mokiniai:

16.1. Mokslo metų pradžioje susipažįsta su dalyko vertinimo sistema;

16.2. Nesutikę su nepatenkinamu dalyko įvertinimu, turi teisę su tėvais (globėjais, rūpintojais), kreiptis mokykloje nustatyta tvarka dėl pasiekimų įvertinimo objektyvumo nagrinėjimo.

17. Mokytojas:

17.1. Mokslo metų pradžioje supažindina mokinius su dalyko vertinimo sistema;

17.2. Ugdymo proceso vertinimą sieja su mokymosi tikslais, atsižvelgia į mokinių mokymosi patirtį ir galias;

17.3. Pirmąsias dvi rugsėjo savaites į TAMO nerašo nepatenkinamų įvertinimų.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo aprašas galioja nuo 2022 m. rugsėjo 1 dienos.

19. Su vertinimo tvarkos aprašu dalyko mokytojai, klasės vadovai supažindina mokinius, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) kiekvienų mokslo metų pradžioje.

20. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas skelbiamas mokyklos internetinėje svetainėje www.giedraiciugimnazija.lt

21. Mokytojai atsakingi už Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo aprašo įgyvendinimą.
